

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 5. Omnia novæ legis Sacramenta perficiuntur rebus tamquam
materiâ, verbis tamquam formâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

Amor ad Deum per Sacramenta perducens.

de fide, quod Christus per seipsum solum omnia novæ legis Sacramenta instituerit, nulla per Apostolos. Tamen enim communis opinio, quæ id asserit, probabilissima sit; per Tridentinum damnata non est opinio Hugonis à S. Victore l. 2. de Sacram. parte 1. c. 2. Magistri in 4. dist. 23. c. 2. D. Bonaventuræ q. 2. aientium, quod Christus per Apostolos Extremam Unionem instituerit. Quod & de Diaconatu D. Cyprianus epist. 65. ad Rogatian. significare videtur, cum ait, quod *meminisse Diaconi debent, quoniam Apostolos, id est Episcopos & Presbiteros Dominus elegit. Diaconis autem, post ascensum Domini in caelum, Apostoli sibi constituerunt Episcopatus sui, & Ecclesie Ministros.*

27 Magis proinde credimus duobus eximii Theologi Lovaniensibus, Judoco Ravesteyn Tiletano, & Ruardo Tappero, qui Tridentino interfuerunt & idem sententiam allati canonis ab ipsis Conditoribus dicere potuerunt, quam dictis Recentioribus. Tiletanus verò, in Apologia decretorum Concilii Tridentini, quam contra Kemnitium, redux ex Tridentino conscripsit, Kemnitium arguit, quod citatum canonem sic recitat: *Siquis dixerit, non omnia ista septem Sacramenta à Christo ipso instituta esse, anathema sit. Hanc cavillationem (inquit Tiletanus) studiosè & circumspèctè Patres Synodi excluderunt, dum decreverunt, quod omnia legi novæ Sacramenta instituta quidem sint à Jesu Christo; non autem quod omnia sint à Christo immediatè, per seipsum, instituta. Quamvis enim sententia affirmans Christum per seipsum omnia instituisse, præferenda sit, præsentis tamen canonis veritas (pergit Tiletanus) ... immota consistit, sive Christus per seipsum, sive per Apostolos suos, dicente Spiritu sancto, intelligatur Sacramenta novæ legis instituisse.*

28 Tapperus autem in explicatione articulorum S. Facultatis Theologicæ Lovaniensibus, quam etiam scripsit post suum reditum ex Tridentino, primum hunc articulum: *Credendum est esse septem Ecclesie Sacramenta, à Christo instituta, confirmari dicit præsentis canonis Tridentini, eodemque modo intelligendum esse. Quodque articulus solum habet, quod omnia Sacramenta sunt à Christo instituta; non autem, quod ab eo sunt instituta immediatè per seipsum.*

29 Enimverò Tridentini Patres (teste Pallavicino Histor. Concil. Trid. l. 12. c. 1.) circumspèctè exquiliaverunt verborum formulas, remotas ab omni specie labis euticæque Theologicarum classum inferende. Quia (ut ait ibidem c. 2.) Concilio satis erat hæreses prohibere, scholasticis questionibus relicti. Id enim Tridentini Patres non semel monuerunt (ut Bituntinus ibidem relatus) solas hæreses esse damnandas, non autem scholasticarum sententias esse definiendas.

CAPUT V.

Omnia novæ legis Sacramenta perficiuntur rebus tamquam materiâ, verbis tamquam formâ.

30 Omnia novæ legis Sacramenta perfici rebus tamquam materiâ, & verbis tamquam formâ, doctrina est Concilii Florentini in decreto unionis Armenorum. Ubi per rem intelligitur aliquid sensibile ex se non determinatum ad significationem Sacramenti, aptum tamen ad id determinari per formam; sive sit quidpiam permanens, ut aqua, oleum, &c.; sive sit actio, ut ablutio, unctio, &c.; sive verba aliqua, ut vocalis confessio, in Sacramento Pœnitentiæ. Cujusmodi res idèd dicitur se habere tamquam materia: quia sicut materia in compositis physicis ex se non determinat hoc compositum præ illo,

sic in compositis artificialibus ex rebus & verbis, (cujusmodi est Sacramentum) illud se habere velut materia, quod ex se non determinat hæc Sacramenti significationem præ illa: verbum autem determinans hæc Sacramenti significationem præ illa, dicitur se habere velut forma: quia sicut forma in physicis determinat ad hoc potius compositum quam ad aliud, sic verbum determinans certam significationem Sacramenti, determinat ad hoc potius Sacramentum, seu artificiale compositum, quam ad aliud, sive interim verbum illud vocale sit (quale requiritur in omnibus Sacramentis, excepto Matrimonio) sive quidpiam vocibus æquivalens; cuiusmodi in Matrimonio sunt signa externa consensum exprimentia, v. g. nuptus, scriptura, &c.

31 Neque à doctrina illa Concilii Florentini extendendum est Sacramentum Eucharistiæ, tamen permanens, postquam verba transierunt. Quia saltem in fieri verbis perficitur, tamquam forma. Verum proinde est, Sacramenta omnia, saltem in fieri, perfici rebus tamquam materiâ, & verbis tamquam formâ.

32 Culpant quidem Ecclesiam Romanam ipsius hostes, quod Sacramentorum doctrinam explicet per materiam & formam: eò quod modus ille explicandi à sanctis Patribus non fuerit usurpatus. Sed licet SS. Patres non usurpaverint modum illum loquendi, sufficit quod usurpaverint rem eò significatam. Ut Augustinus tract. 80. in Joan. dicens: *Accedis verbum ad elementum, & fit Sacramentum.* Et iterum ibidem: *Detrahe verbum, in Baptismo, quid est aqua, nisi aqua? Ad probandum itaque modum illum loquendi, explicandique Sacramenta, sufficit autoritas Ecclesie Orientalis & Occidentalis. Quod enim Orientalis Ecclesia in eo continet Occidentali, liquet ex cap. 7. responsi Hieremie Patriarchæ Constantinopolitani ad Witembergenses. In quo post enumerata septem Sacramenta supradicta, addit: *Quæ quidem omnia Sacramenta sacra sanciantur Scripturâ, certamque ac definitam materiam & formam... habent... Uti Baptismi quidem materia est aqua, forma autem verba Sacerdotis... Similiter autem & in aliis omnibus certam eisdem materiam & formam invenire liceat.* Eandem loquendi methodum amplectitur Gabriel Philadelphia Metropolitæ, in libello de Sacramentis.*

33 Majoris autem explicationis gratiâ duplex Sacramentorum materia assignari solet, remota scilicet & proxima. Remota est res sensibilis, quam per formam determinatur, mediâ actione, per quam applicatur. Proxima est applicatio illius, sive actio per quam applicatur. Sic in Baptismo aqua est materia remota; ablutio, materia proxima.

CAPUT VI.

Materiam & formam Sacramentorum novæ legis Christus sic instituit, ut à se institutam Ecclesia immutare non possit, nec immutandi potestatem Christum ipsi relinqueret.

34 Materiam & formam Sacramentorum novæ legis à Christo institutam esse, consequens est ex dictis cap. 4. Siquidem essentialia Sacramentorum instituit, qui Sacramenta instituit. Cum ergo Sacramenta Christus instituerit, essentialia Sacramentorum, eorumque proinde materiam & formam instituisse necessario dicendus est.

35 Nec magis Ecclesie reliquit potestatem immutandi materiam vel formam Sacramentorum à se institutam, quam Sacramenta ipsa. Nec magis quam immutare possit materiam legum divinarum. Quæ enim à Deo instituta sunt, per